

HISTORIA

SUOMEN HISTORIA

ESIHISTORIA

- POHJOIS-EUROOPASSA LOPPUI **JÄÄKAUSI** NOIN 10 000 VUOTTA SITTEEN.
- KUN JÄÄ SULI (SULAA),
KASVIT ALKOIVAT KASVAA,
JA POHJOISEEN LEVISI ENEMMÄN ELÄIMIÄ
(LINNUT, KALAT, HIRVET, KARHUT).
- IHMISET TULIVAT NOIN 10 000-8 500 VUOTTA SITTEEN
KALASTAMAAN, METSÄSTÄMÄÄN ELÄIMIÄ,
JA KERÄÄMÄÄN MARJOJA.
- IHMISET KULKIVAT **VESITSE** (VESI)
RIISTAN (=ELÄIMIEN) PERÄSSÄ.

ESIHISTORIA

- NOIN 5000-3500 VUOTTA SITTEN
IHMISET ALKOIVAT PITÄÄ **KOTIELÄIMIÄ**.
  - ENSIMMÄISIÄ KOTIELÄIMIÄ OLIVAT LAMMAS JA NAUTA
  - MYÖHEMMIN MYÖS SIAT (SIKA) JA VUOHET
- KUN **MAANVILJELY** ALKOI,
IHMISET ALKOIVAT RAKENTAA KYLIÄ (KYLÄ) LÄHELLE VESIREITTEJÄ.

ESIHISTORIA

- NOIN 2500 VUOTTA SITTEEN SUOMESSA ALETTIIN VALMISTAA ESINEITÄ **RAUDASTA (RAUTA)**.
- TÄSTÄ ETEENPÄIN "SUOMALAISET" ALKOIVAT **KÄYDÄ KAUPPAA** ENEMMÄN MUIDEN EUROOPAN MAIDEN KANSSA.
- SUOMESSA PYYDYSTETTIIN **TURKISELÄIMIÄ**, JOIDEN NAHKOJA KÄYTETTIIN "RAHANA".
- IHMISET ASUIVAT **SAVUPIRTEISSÄ**.
(SAVU + PIRTTI)

HISTORIALLINEN AIKA SUOMESSA

KESKIAIKA (1150-1520 JKR.)

- SUOMEEN TULI KRISTINUSKO (NOIN 1155-1293 VÄLILLÄ), KUN ROOMALAISKATOLINEN (= ROOMAN KATOLINEN) KIRKKO TEKI RISTIRETKIÄ POHJOIS-EUROOPPAAN.
- RISTIRETKIEN JÄLKEEN SUOMEN ALUEESTA TULI OSA RUOTSIA.
- ENSIMMÄISEN KERRAN SUOMEN RAJA MÄÄRITELTIIN

PÄHKINÄSAAREN RAUHASSA 1323.

KESKIAIKA (1150-1520 JKR.)

- RAKENNETTIIN LINNAT

TURKUUN   TURUN LINNA (1280-LUVULTA→)

HÄMEESEEN   HÄMEEN LINNA (1290→)

VIIPURIIN   VIIPURIN LINNA (1293 →)

SAVONLINNAAN   OLAVINLINNA (1475 →)

- SYNTYIVÄT ENSIMMÄISET KAUPUNGIT

MM. TURKU, VIIPURI JA PORVOO.

KESKIAIKA (1150-1520 JKR.)

- KAUPUNGEISSA IHMISILLÄ OLI ERILAISIA AMMATTEJA:
KAUPPIAS, LEIPURI, SEPPÄ, TEURASTAJA, PYÖVELI JNE.
- IHMISET SÖIVÄT PALJON KALAA, LEIPÄÄ JA PUUROA
JA JOIVAT OLUTTA.
- IHMISET EIVÄT KÄYNEET KOULUA, EIVÄTKÄ MONET OSANNEET LUKEA TAI
KIRJOITTA.
- ALETTIIN KÄYTTÄÄ RAHAA.

IHMISTEN PITI MYÖS MAKSAA RAHAA KIRKOLLE JA VEROA RUOTSILLE.

1500-1700-LUVUILLA RUOTSIN VALLAN ALLA

- 1527 **REFORMAATIO (=USKONPUHDISTUS)** TULI SUOMEEN
  - SUOMESTA TULI **LUTERILAINEN** MAA.
  - MIKAEL **AGRICOLA** ALKOI KEHITTÄÄ **KIRJOITETTUA** SUOMEN KIELTÄ.
- SUOMENKIELISTEN TALONPOIKIEN ASEMA RUOTSIN VALLAN AIKANA OLI HUONO.
  - RUOTSI **SOTI** PALJON, JA **SOTIIN** KÄYTETTIIN **VERORAHAA**.
- SOTIA KÄYTIIN MYÖS SUOMEN ALUEELLA.